

Zomeractie 1996 te Varsseveld.

Miserabel zomerweer staat succesactie in de weg

Hans Betlem¹

1. Lederkarper 4, 2318 NB Leiden

Inleiding

Zelden hadden we zo veel nachten achter elkaar, dat er niet waargenomen kon worden. Nog nooit was het voorgekomen, dat een ploeg waarnemers in Varsseveld gedurende een volle week in het geheel geen waarnemingen kan doen. En nog nooit is er zo weinig fotografisch materiaal door de batterijen gedraaid.

De grote fotografische simultaansuccessen bleven dit jaar uit. De weinige heldere nachten deden zich tussen 4 en 6 augustus voor, toen onze simultaanpartners nog niet in de lucht waren, en daarna pas weer rond de 18^e augustus. Middels een spectaculaire en bijzonder geslaagde "safari" actie kon het Perseïdenmaximum toch nog gepakt worden. Enkele duizenden meteoren werden visueel gepakt en tientallen gefotografeerd -waaronder de nodige spectaculaire vuurbollen- in de omving van Hannover. En last but not least... team Varsseveld pakte de hoofdprijs middels een vrij uitzicht op de Perseïdenuitbarsting van 1996 onder een glasheldere hemel met grensmagnitudes tegen de 7. In Varsseveld werd echter maar matig gescoord en daarom een wat korter verslag dan wat rond deze tijd gebruikelijk is van onze groep.

Tabel 1 geeft het totaal overzicht van alle waarnemers en uren waarnemen van ploeg Varsseveld, inclusief de safari actie naar Duitsland.

3 - 10 augustus 1996

Waarnemers : *Guus Docters van Leeuwen, Olga van Mil, Jeffrey Landlust, Marloes Pet, Ingrid Goudsmit, Els Riep, Hans Klück, Erik*

Naam	Code	N nacht	N Per	N Totaal	T eff
Olga van Mil	OMV	6	215	393	11,61
Hans Klück	HKV	8	207	501	22,14
Jeffrey Landlust	JLV	6	206	357	12,47
Ingrid Goudsmit	IGV	5	200	540	9,85
Els Riep	ERV	5	42	111	9,74
Marloes Pet	MPV	4	41	122	7,39
Eric Scheepbouwer	ESV	4	6	41	6,63
Hans Betlem	HBE	4	183	213	6,12
Robin van Gaal	RGR	1	5	64	5,80
Dominique Huzen	DHV	1	5	53	5,66
Annemarie Zoete	AZL	3	24	72	5,01
Fieke Mol	FMR	1	108	121	2,90
Vera Pijl	VPS	1	139	207	2,90
Jaap van 't Leven	JLZ	1	135	156	2,90
Petrina van Tongeren	PTV	1	92	125	2,70
Merel Ooms	MOR	1	136	136	2,67
Iris Ooms	IOR	1	56	101	2,36
Kees Roos	KRV	1	78	80	1,82
Nicky Bolland	NBV	1		26	
Rieke Grevenbosch	RGV	1		6	
Totaal		56	1878	3425	120,67

Tabel 1 : Overzicht van waarnemers en uurtotalen. Varsseveld, zomer 1996.

Scheepbouwer, Annemarie Zoete en Hans Betlem.

De waarnemers van het eerste uur konden van de beste nachten van de hele actie genieten. De nachten 3/4, 4/5 en 5/6 augustus waren kraakhelder. Overdag een strakblauwe hemel waaronder het goed volleyballen en waarnemingen uitwerken was. Helaas stoorde de maan rond het laatste kwartier in de nanacht nog flink, zodat we het met drie halve nachten moesten doen.

Omdat er nog geen fotografische simultaanondersteuning was, werd, om film te besparen, alleen de Zodiac all-sky ingezet.

De enige spectaculaire fotografische treffer viel in de nacht van 4 op 5 augustus. Om 21h56m23s UT ging een -4 Capricornide met vele flares in een vonkenregen ten onder nabij Arcturus.

De meteor kon nog net gesnapt worden nabij de rand van het 6 x 7 negatief van de Zodiac. Het zou de eerste simultaanopname vanuit Nederland van de zomeractie 1996 worden : De Capricornide werd ook gefotografeerd door Jos Nijland vanuit Benningbroek. In de nacht van 7 op 8 augustus klaarde het in de nanacht nog een beetje op, zodat er nog wat waarnemingen gedaan konden worden en in de nacht van 9 op 10 augustus werden nog een paar uurtjes tussen de wolken door gepakt door de immer fanatieke Varsseveld ploeg. Tabel 2 geeft het totaaloverzicht van 5 nachten waarnemingen uit deze eerste week.

11 - 17 augustus 1996

Waarnemers : *Guus Docters van Leeuwen, Olga van Mil, Jeffrey*

Een vertrouwd beeld bij post Varsseveld. Het uitwerken van de visuele waarnemingen. Niet alleen het uitluisteren van de bandjes, maar ook het opmaken van de magnitudenverdelingen en ZHR berekeningen behoren tot de standaardklussen na een waarnemingsnacht.

Op de foto Iris (links) en Merel Ooms aan het werk

Landlust, Ingrid Goudsmit, Hans Klück, Annemarie Zoete, Hans Betlem, Vera Pijl, Fieke Mol, Iris Ooms, Merel Ooms, Petrina van Tongeren en Kees Roos.

De grootste groep met de meest ervaren waarnemers stond paraat voor een eventuele Perseïdenuitbarsting. De mogelijkheid van uitwijken naar het buitenland was op voorhand besproken.

Vol goede moed arriveerde team 2 op zaterdag 10 augustus, hoewel de dikke depressiewolken zich al boven Varsseveld aan het samenvakken waren.

Op zaterdag 11 augustus werd Vera's verjaardag nog volkomen in Varsseveldse stijl gevierd, maar direct daarna kreeg de actie een geheel andere wending. Zie hiervoor het aparte verslag over het Perseïdenmaximum, waargenomen te Bad Nenndorf.

Ook de rest van de week had wat waarnemingen betreft volstrekt niets te bieden aan de groep. Het uitwerken van het Perseïdenmateriaal, het uitkijken van vele uren videotape van de Spanje actie 1995 en het uitmeten van videometeoren vormden de astronomische bezigheden. Het weer leende zich verder fantastisch voor sport en spel en de sfeer leed geen moment onder het

als los zand uit de vingers glijpen van de actie.

Al weer veel te vlug was het zaterdag en moest er van veel mensen afscheid genomen worden die we graag langer in Varsseveld hadden gezien.

18 tot 24 augustus

De laatste week zou Varsseveld maar door een kleine groep bemand worden. Naast *Hans Betlem, Annemarie Zoete en Hans Klück* -de enigen die de volle drie weken draaiden- betraden *Robin van Gaal, Dominique Huzen, Rieke Grevenbosch en Nicky Bolland* het waarnemingsterrein. Alleen de laatste twee waren echte beginners. Dominique had zomer 1995 al meegedraaid en Robin had in Ratum (najaar 1995) kennis gemaakt met het meteoren waarnemen.

Alleen de nachten 18/19 en 19/20 augustus waren helder. Beide nachten kon voor het eerst een simultaanactie gedraaid worden met post Biddinghuizen. Het aantal heldere meteoren bleef echter flink beneden de maat en was zelf zo gering, dat elke 0 of helderder vergezeld kon gaan van een GSMmetje naar of van post Biddinghuizen.

Gezien het kleine aantal heldere nachten stortte team 3 zich met groot enthousiasme op het door ploeg 2 achtergelaten videomateriaal, met als resultaat, dat op 24 augustus de laatste band werd afgehandeld. Het uitmeten was inmiddels begonnen.

Op 24 augustus keerde team Varsseveld huiswaarts. Visueel zijn er weliswaar nog een 3500 meteoren waargenomen, maar fotografisch is het zomer 1996 maar allemaal heel minnetjes gebleven. De video camera werd alleen ingezet en een filmimpresie van de activiteiten van post Varsseveld te maken.

Hopelijk kan er in het najaar van 1996 met name fotografisch revanche genomen worden.

Vuurbolmelding

Op zaterdagavond 28 september omstreeks 20h15m zomertijd (=18h15m UT) werd een trage vuurbol van ongeveer magnitude -4 waargenomen door de heer T. van de Mortel vanuit Deurne. De vuurbol was ongeveer 5 seconden zichtbaar en bewoog van η Oph naar Jupiter. Ongeveer 5° boven Jupiter doofde hij uit. Er was een duidelijk "rookspoor" zichtbaar.

Per		-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	T.eff.	N Per	N spo	N tot	Np/Ns	<m>	zhr.	[+/-]
OMV	3/4-08-96	0	0	0	0	0	0	1	0	3	1	2	0	1,75	7	18	25	0,39	3,43	10	4
JLV	3/4-08-96	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	1,57	4	18	22	0,22	3,25	11	5
HKV	3/4-08-96	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1,26	3	10	25	0,30	3,00	15	9
IGV	3/4-08-96	0	0	0	0	0	0	0	3	2	3	0	0	1,20	8	19	27	0,42	3,00	[50]	[22]
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	4	6	5	0	0	4,03	15	47	74	0,32	3,07	13	3

Per		-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	T.eff.	N Per	N spo	N tot	Np/Ns	<m>	zhr.	[+/-]
JLV	4/5-08-96	0	0	0	0	0	1	0	3	7	2	0	0	2,44	13	31	45	0,42	2,69	14	4
OMV	4/5-08-96	0	0	0	0	0	1	0	3	6	7	4	0	2,30	21	40	62	0,53	3,43	14	3
HKV	4/5-08-96	0	0	0	0	0	2	3	2	3	3	0	0	2,12	13	24	25	0,54	2,15	16	4
ERV	4/5-08-96	0	0	1	0	0	0	1	0	3	4	1	0	2,12	10	11	21	0,91	2,80	13	4
AZL	4/5-08-96	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1,95	4	24	24	0,17	3,00	6	3
MPV	4/5-08-96	0	0	0	0	1	0	1	0	3	2	2	0	1,80	9	19	32	0,47	3,00	12	4
HBE	4/5-08-96	0	0	0	0	0	0	1	0	5	0	0	0	1,75	6	5	12	1,20	2,67	8	3
GDV	4/5-08-96	0	0	0	0	0	0	1	0	9	1	8	0	1,58	19	44	72	0,43	3,79	28	6
IGV	4/5-08-96	0	0	0	0	0	0	4	5	9	12	1	0	1,50	31	61	87	0,51	3,03	22	4
Totaal		0	0	1	0	1	4	11	10	39	30	17	0	15,12	113	228	335	0,50	3,09	15	7

Per		-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	T.eff.	N Per	N spo	N tot	Np/Ns	<m>	zhr.	[+/-]
OMV	5/6-08-96	0	0	0	0	0	0	0	4	10	10	4	0	3,80	28	67	99	0,42	3,50	21	5
JLV	5/6-08-96	0	0	0	0	0	0	2	4	4	6	2	0	3,42	18	53	72	0,34	3,11	14	4
ERV	5/6-08-96	0	0	0	0	0	0	2	6	3	3	1	0	3,07	15	22	39	0,68	2,67	15	4
MPV	5/6-08-96	0	0	0	0	0	0	0	6	6	5	1	1	2,86	19	21	46	0,90	3,21	18	4
HKV	5/6-08-96	0	0	0	0	2	3	2	4	6	2	0	0	2,75	19	25	45	0,76	1,79	21	5
ESV	5/6-08-96	0	0	0	0	0	0	1	3	0	1	0	0	2,35	5	10	15	0,50	2,20		
HBE	5/6-08-96	0	0	0	0	0	1	4	2	4	0	0	0	1,15	11	5	16	2,20	1,82		
GDV	5/6-08-96	0	0	0	0	0	0	1	7	14	13	5	0	1,95	40	58	103	0,69	3,35	20	6
AZL	5/6-08-96	0	0	0	0	0	0	1	4	3	1	0	0	1,8	9	13	22	0,69	2,44	12	4
Totaal		0	0	0	0	2	4	13	36	40	31	9	1	19,35	136	207	358	0,66	2,78	17	4

Per		-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	T.eff.	N Per	N spo	N tot	Np/Ns	<m>	zhr.	[+/-]
ESV	7/8-08-96	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2,25	1	9	10	0,11	3,00		
ERV	7/8-08-96	0	0	0	0	0	0	2	1	4	2	3	0	2,15	12	22	34	0,55	3,25	13	4
MPV	7/8-08-96	0	0	0	1	0	0	0	1	4	3	1	0	2,03	10	24	35	0,42	2,90	13	4
JLV	7/8-08-96	0	0	0	0	0	0	1	1	6	5	0	0	2,02	13	32	45	0,41	3,15	18	5
HKV	7/8-08-96	0	0	0	0	0	1	1	2	5	6	3	0	2,00	18	20	39	0,90	3,28	21	5
IGV	7/8-08-96	0	0	0	0	0	1	1	2	9	10	4	0	1,71	27	72	99	0,38	3,41	16	3
OMV	7/8-08-96	0	0	0	1	0	0	1	6	3	2	1	0	1,70	14	30	45	0,47	2,36	15	4
AZL	7/8-08-96	0	0	0	1	0	2	0	2	1	4	1	0	1,26	11	15	26	0,73	2,36	20	6
GDV	7/8-08-96	0	0	0	0	1	1	1	3	4	9	2	0	0,58	21	30	53	0,70	3,05	[80]	[18]
Totaal		0	0	0	3	1	5	7	18	36	41	15	0	13,45	126	245	386	0,51	3,04	17	3

Tabel 2 : Waarnemingsgegevens 3 t/m 10 augustus 1996 groep Varsseveld.